

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 M.
METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR
TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS**

2024 m. gegužės 15 d. Nr. (3.1.) PA-003
Panevėžys

Su audito ataskaita galima susipažinti
Panevėžio rajono savivaldybės interneto svetainėje adresu www.panrs.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Panevėžio rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditus. Jos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Atliekant auditus, teikiamos audito pastabos ir rekomendacijos, siekiant didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga Savivaldybės tarybai teikti išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Vidutė Kanapeckienė, vyresnioji patarėja Lionė Sunklodienė (grupės vadovė) ir vyriausioji specialistė Vida Tamošiūnienė.

Audito ataskaita pateikta Panevėžio rajono savivaldybės tarybai, Panevėžio rajono savivaldybės merui.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI.....	4
SANTRAUKA	5
IŽANGA.....	9
AUDITO REZULTATAI.....	11
1. Savivaldybės 2023 m. metinių ataskaitų rinkinio vertinimas	11
1.1.Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų	11
1.2.Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi.....	17
2. Savivaldybės biudžeto vykdymas, turto valdymo aktualūs klausimai	18
2.1.Pagrindiniai savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai	18
2.2.Tebėra aktualūs savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo atitikties teisės aktams klausimai.....	20
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	21
PRIEDAI	23
1 priedas.....	23
Audito apimtis ir metodai	23
2 priedas.....	27
Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos metinių savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindinės audito procedūros, sąrašas.....	27
3 priedas.....	28
Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio pagrindinės audito procedūros, sąrašas.....	28
4 priedas.....	29
Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos audito procedūros.....	29
5 priedas.....	32
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito metu nustatytų neatitikimų	32

PAGRINDINIAI FAKTAI

	137,2 mln. Eur
	Savivaldybės turto balansinė vertė
	7,6 mln. Eur
	Savivaldybės įsipareigojimų suma
	63,3 mln. Eur
	Savivaldybės biudžeto pajamos
	62,5 mln. Eur
	Savivaldybės biudžeto išlaidos

6 metus

iš eilės biudžeto vykdymo ataskaitoms neturime reikšmingų pastabų

0,01 proc.

duomenų iškraipymai (vertė +/-) savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje

3,4 proc.

duomenų teisingumo savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje negalime patvirtinti

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu¹, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu³ atlikome 2023 metų Panevėžio rajono savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro metinė veiklos ataskaita, metiniai finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų (įskaitant skolos ataskaitas) rinkiniai, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audita.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (p. 23).

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybės 2023 metų grupės ataskaitų rinkinio vertinimas

Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys

Dėl 2023 metų Panevėžio rajono savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio teikiame sąlyginę nuomonę, nes jame yra reikšmingų netikslumų dėl nustatytų duomenų iškraipymų Savivaldybės administracijos ir biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Panevėžio rajono savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys neparodo teisingos ir tikros savivaldybei priklausančio turto, įsipareigojimų ir grynojo turto vertės, neatskleista informacija aiškinamajame rašte:

- 1 486,8 tūkst. Eur ilgalaikio materialiojo turto vertės teisingumo negalėjome patvirtinti;
- 727,7 tūkst. Eur biologinio turto vertės duomenys nepatikimi dėl neįvertintų/neapskaitytų želdinių;
- 52,0 tūkst. Eur trumpalaikio turto vertės negalėjome patvirtinti dėl išankstinių mokėjimų, sukauptų gautinų ir kitų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų sumų teisingumo;
- 25,1 tūkst. Eur trumpalaikių įsipareigojimų tiekėjams mokėtinos sumos negalėjome patvirtinti;
- 2 241,4 tūkst. Eur netikslį grynojo turto vertę;
- duomenys padidinti/sumažinti: trumpalaikio turto – 0,7 tūkst. Eur, finansavimo sumų - 0,7 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų - 2,1 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos pinigų srautų 4,1 tūkst. Eur;
- nustatytų neatitikimų apimtyje aiškinamajame rašte neatskleista informacija apie ilgalaikį ir biologinį turta, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas, išankstinius apmokėjimus, gautinas ir mokėtinas sumas (1.1 d., p. 11–16).

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 1 p.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais), 16 str. 1,3 p.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (redakcija galiojusi iki 2023-12-31), 37 str. 3 d.

Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Dėl 2023 m. metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikiame besąlyginę nuomonę – Panevėžio rajono savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų klaidų.

Pastabų turėjome:

- dėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo lėšų, priskaičiuojant darbo užmokestį, skiriant priemokas. Taip pat, dėl netikslaus išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams nustatyti neatitikimai biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos išlaidų straipsniuose (darbo užmokestis ir socialinis draudimas, socialinės išmokos – padidinti arba sumažinti) (1.2 d., p. 17);
- dėl materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo lėšų, atliekant socialinio būsto remonto darbus (1.2 d., p. 17).
- dėl apskaitos duomenų ir Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų neatitikimų (1.2 d., p. 17).

Savivaldybės biudžeto vykdymas, turto valdymo aktualūs klausimai

Pagrindiniai savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Panevėžio rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamos ir asignavimai:

- patikslintas pajamų planas sudarė 58 205,3 tūkst. Eur ir iš kitų finansavimo šaltinių patvirtinta 7 360,3 tūkst. Eur (iš 2022 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likučio) – iš viso patvirtintas asignavimų planas 65 565,6 tūkst. Eur;

- pajamų plano įvykdymas – gauta 63 327,1 tūkst. Eur pajamų, iš jų finansinių įsipareigojimų prisiėmimo pajamos (skolinimasis) – gauta 211,8 tūkst. Eur ilgalaikė paskola;

- panaudota biudžeto asignavimų (patirta išlaidų) – 62 453,5 tūkst. Eur savivaldybės programoms vykdyti, iš jų 909,5 tūkst. Eur projektų vykdymui iš Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų.

Savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 108,8 proc. Didžiausią gautų pajamų dalį sudarė mokesčiai (58,0 proc.) ir dotacijos (37,0 proc.), kitos pajamos (4,5 proc.), materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos (0,2 proc.), gautos paskolos (0,3 proc.).

Biudžeto išlaidos panaudotos 8 programoms vykdyti. Savivaldybės biudžeto išlaidų dalyje didžiausią dalį sudarė darbo užmokestis ir valstybinio socialinio draudimo įmokos (52,0 proc.). Prekių ir paslaugų įsigijimui panaudota 42,0 proc. ir materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui - 6,0 proc. biudžeto išlaidų.

Savivaldybės mokėtinos sumos per 2023 metus sumažėjo 393,6 tūkst. Eur (19,4 proc.) ir metų pabaigoje sudarė 1 635,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai (paskolos) per 2023 metus sumažėjo 29,5 tūkst. Eur (3,1 proc.) ir metų pabaigoje sudarė 923,7 tūkst. Eur. Bendra visų galiojančių priimtų sprendimų dėl garantijų suteikimo suma per metus nesikeitė ir metų pabaigoje sudarė 1 150,3 tūkst. Eur.

Panevėžio rajono savivaldybė 2023 metais laikėsi nustatytų skolinimosi limitų (2.1 d., p. 18-19).

Tebēra aktualūs savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo klausimai

Vykdant pavestas funkcijas, tvarkant buhalterinę apskaitą, kai kurių savivaldybės viešojo sektoriaus grupės subjektų funkcijų vykdymo ir apskaitos tvarkymo kokybė turėjo trūkumų (1.1 d., p. 11-17).

Pastebėjimų turėjome asignavimų valdytojams dėl programoms vykdyti skirtų lėšų naudojimo teisėtai, ekonomiškai, efektyviai. Negalėjome pasisakyti dėl dalies 2023 m. socialinių būstų remontui panaudotų lėšų teisėtumo ir tinkamumo.

Atliktas tik dalies savivaldybės parkų ir skverų želdinių inventorizavimas (22,22 proc.).

Tebēra aktualūs turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo klausimai dėl nenaudojamo nekilnojamojo turto, turto teisinės registracijos Nekilnojamojo turto registre, valstybinės žemės naudojimo įteisinimo po savivaldybei priklausančiais nekilnojamojo turto objektais.

Tebēra aktualus vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastro bylų rengimo procesas – kelių ir gatvių teisinė registracija atlikta iki 50,6 proc. turimų vietinės reikšmės kelių ir gatvių (2.2 d., p. 20).

Rekomendacijos

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (p. 21).

1. Parengti ir patvirtinti grupės veiklos ataskaitos parengimo tvarką, formą, nustatyti viešojo sektoriaus subjektams būtinos informacijos pateikimą, susietą su strateginio planavimo dokumentais, paskirti už parengimą atsakingus asmenis.
2. Atlikti nebaigtoje statyboje apskaitomų užbaigtų objektų ir projektinės dokumentacijos inventorizaciją, priimti sprendimus dėl dokumentų įforminimo ir perdavimo ūkinių operacijų registravimui.
3. Vykdamas esminio pagerinimo, statybos darbus, nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinant išsamios informacijos pateikimą ūkinės operacijos turiniui atskleisti (vykdoma sutartis, tikslus objekto pavadinimas ir kt. informacija).
4. Įvertinti veiklos trūkumus, atliekant socialinio būsto remonto darbus, numatyti vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias lėšų naudojimą vadovaujantis teisės aktais.
5. Išskaityti ir grąžinti audito metu nustatytas permokėtas darbo užmokesčio sumas Panevėžio r. Smilgių gimnazijoje.
6. Išskaityti ir grąžinti audito metu nustatytas permokėtas darbo užmokesčio sumas Panevėžio r. Dembavos progimnazijoje.
7. Numatyti priemones, kad inventorizacija savivaldybės įstaigose būtų atliekama ne formaliai, o vadovaujantis inventorizacijos taisyklėmis ir jos rezultatai užtikrintų teisingą apskaitą.
8. Numatyti priemones, kurios užtikrintų savivaldybės įstaigų teisingą ir tinkamą sąnaudų grupavimą pagal 11-ojo VSAFAS nuostatas, pripažinimą ataskaitiniam laikotarpiui.

Atlikę audito procedūras, Panevėžio rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateikėme pastebėjimus ir rekomendacijas dėl apskaitos klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo, vidaus kontrolės stiprinimo, kitų audito metu nustatytų neatitikimų (5 priedas).

Įstaigos pateikė atsakymus, daugumą rekomendacijų įgyvendino arba numatė priemones ir jų įvykdymo terminus. Pastebime, kad viešojo sektoriaus subjektų apskaitoje nustatomų iškraipymų mastas mažėja.

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais⁴, atlikome 2023 metų Panevėžio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Nuo 2023 m. įsigaliojo naujos redakcijos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, kuris pakeitė teikiamų metinių ataskaitų rinkinių sudėtį, pateikimo terminus ir tvarką. Savivaldybės 2023 m. metinių ataskaitų rinkinį sudaro viešojo sektoriaus subjektų grupės metinė veiklos ataskaita, metinių finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – MFAR) ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys (toliau – MBVAR). Naujos įstatymo nuostatos veiklos rezultatus susieja su finansiniais duomenimis.

Savivaldybės administracijos Finansų skyrius rengia Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių ataskaitų rinkinį. Pagal Vietos savivaldos įstatymą⁵ ir Biudžeto sandaros įstatymą⁶ Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį tvirtina Savivaldybės taryba.

Savivaldybės meras teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti metinių ataskaitų rinkinį, administruoja savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja savivaldybės biudžeto vykdymą, administruoja savivaldybės turtą⁷.

Konsoliduojamieji subjektai

Viešojo sektoriaus subjektų grupę, rengiant Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį, sudaro visi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai⁸.

Konsolidavimo procese 2023 metais dalyvaujantys subjektai nurodyti finansų ministro įsakymu patvirtintoje viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemeje⁹. Ja vadovaujantis, į savivaldybės MFAR įtrauktos savivaldybės išdo¹⁰, 37 biudžetinių įstaigų ir dviejų viešųjų įstaigų finansinės ataskaitos ir parengtas metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kaip vienas viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys¹¹. Taip pat, į rinkinį įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausančios akcijos arba dalininko įnašas: 2 viešųjų įstaigų, 3 asocijuotųjų ir 2 kitų subjektų.

Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Savivaldybės grupės metinių finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Savivaldybės MBVAR rengia Savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir savivaldybės biudžeto

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 1 p., Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais), 16 str. 1,3 p., Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su pakeitimais), 37 str. 3 d.

⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su pakeitimais), 15 str. 2 d. 12 p.

⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 31 str. 2 d.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 1 p., 3 p., 62 str. 3 d.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais), 5 str. 4 d.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-12-29 įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo, rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“

¹⁰ Savivaldybės išdas – išteklių fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru apskaitos vienetu. Savivaldybės išdo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys.

¹¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su pakeitimais), 2 str. 29 d.

asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

2023 m. Savivaldybės MBVAR sudarytas iš 49 savivaldybės asignavimų valdytojų biudžeto įvykdymo ataskaitų rinkinių.

Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje, kuri nuo 2023 metų yra metinių ataskaitų rinkinio dalis, pateikiama informacija apie metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą vykdant Savivaldybės strateginį veiklos planą.

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas (savivaldybės metinis finansinis planas) yra savarankiškas, rengiamas vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, taip pat atsižvelgiant į kitus patvirtintus savivaldybės strateginio planavimo dokumentus¹². Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti¹³. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija¹⁴.

¹² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 61 str. 2 d.

¹³ Ten pat, 65 str. 3 d.

¹⁴ Ten pat, 65 str. 7 d.

AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės 2023 m. metinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Audito metu pateikėme pastabų audituotiems subjektams dėl 2023 m. ataskaitų rinkinių duomenų. Apie audito rezultatus, visus audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti raštais (5 priedas). Mes įvertinome 2023 metų Panevėžio rajono savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktus finansinius duomenis ir įsitikinome, kad jie atitinka Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis, o Savivaldybės 2023 metinių finansinių ataskaitų duomenys Savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitoje nėra atskleisti. Savivaldybė nenustatė grupės veiklos ataskaitos parengimo tvarkos, formos, už grupės veiklos ataskaitos parengimą atsakingų asmenų, informacijos pateikimo terminų. Kitų reikšmingų dalykų, kuriuos turėtume pateikti audito išvadoje, nenustatėme.

1.1. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

1. Savivaldybės MFAR duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į VSAKIS. Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir piliečiams. Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų duomenų savivaldybės MFAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Nustatyti duomenų iškraipymai (žinomos klaidos), kurias galėjome patikimai įvertinti, taip pat, nustatytos sumos, kurių teisingumo patvirtinti negalėjome.
2. Nustatėme klaidų ir sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti: MFAR nurodyto Ilgalaikio turto – 1 486,8 tūkst. Eur, Biologinio turto – 727,7 tūkst. Eur, Trumpalaikio turto – 52,0 tūkst. Eur, Trumpalaikių įsipareigojimų – 25,1 tūkst. Eur, Grynojo turto – 2 241,4 tūkst. Eur, Pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų – 25,0 tūkst. Eur. Taip pat, duomenys padidinti/sumažinti: Trumpalaikio turto – 0,7 tūkst. Eur, Finansavimo sumų 0,7 tūkst. Eur, Pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų - 2,1 tūkst. Eur, Pagrindinės veiklos pinigų srautų 4,1 tūkst. Eur. Tai turėjo reikšmingos įtakos 2023 metų savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Šie iškraipymai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Nustatyti duomenų iškraipymai savivaldybės MFAR straipsniuose, tūkst. Eur

Straipsniai	MFAR straipsnio vertė, tūkst. Eur	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
		vertė padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA			
A. Ilgalaikis turtas	121 159,08	-	1 486,80

Straipsniai	MFAR straipsnio vertė, tūkst. Eur	Išskiepimų suma, tūkst. Eur	
		vertė padidinta (+),	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
		sumažinta (-)	
B. Biologinis turtas	727,65	-	727,7
C. Trumpalaikis turtas	15 293,63	-0,7	52,0
D. Finansavimo sumos	83 381,07	-0,7	-
E. Įsipareigojimai	7 553,94	-	25,1
F. Grynas turtas	46 245,36	-	2 241,35
VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA			
A. Pagrindinės veiklos pajamos	88 559,67	2,1	25,0
B. Pagrindinės veiklos sąnaudos	-85 358,81	2,1	25,0
C. Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas	3 200,86	-	-
D. Kitos veiklos rezultatas	137,39	-	-
E. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	137,77	-	-
F. Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka	282,21	-	-
G. Grynas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	3 758,22	-	-
H. Nuosavybės metodo įtaka	70,01	-	-
I. Grynas perviršis ar deficitas	3 828,23	-	-
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA			
19. Tikrosios vertės rezervo likutis 2023-12-31	3 157,48	-	-
19. Nuosavybės metodo įtaka	1 155,46	-	-
19. Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	41 932,41	-	-
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA			
A. PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	7 013,66		-
I. Įplaukos	84 618,88	4,1	-
II. Pervestos lėšos	-3690,19	-	-
III. Išmokos	-73 915,03	-4,1	-
AIŠKINAMASIS RAŠTAS			
6-ojo VSAFAS 6 priedas „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“			12,7
12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, balansinės vertės pasikeitimas“			1486,8
16-ojo VSAFAS priedas „Informacija apie Biologinio turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį“			727,7
17-ojo VSAFAS 7 priedas „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“			7,9
17-ojo VSAFAS 8 priedas „Informacija apie pinigų ir pinigų ekvivalentus“			7,8

Straipsniai	MFAR straipsnio vertė, tūkst. Eur	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
		vertė padidinta (+),	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
		sumažinta (-)	
17-ojo VSAFAS 12 priedas „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“			25,1
24-ojo VSAFAS priedas „Informacijos apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pateikimas aiškinamajame rašte“		2,4	
25 VSAFAS priedas „Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus		2,1	7,4

Šaltinis – 2023 m. MFAR, Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, MFAR audito rezultatų suvestinė

3. Toliau audito ataskaitoje pateikiame audito metu nustatytas ir neištaisytas finansinių ataskaitų duomenų vertinimui reikšmingas pastabas ir klaidas, kurios nustatytos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose.

Ilgalaikio materialiojo turto reikšmingos vertės negalėjome patvirtinti.

4. Vadovaujantis Finansinės apskaitos įstatymo nuostatomis¹⁵, apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Inventorizacija atliekama ir įforminama vadovaujantis patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis¹⁶. Nustatytais atvejais biudžetinėse įstaigose apskaitos duomenys nebuvo pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis arba nustatyti skirtumai tarp Didžiosios knygos ilgalaikio turto įsigijimo savikainos ir inventorizacijos aprašuose – sutikrinimo žiniaraščiuose nurodytų duomenų. Dėl to, negalėjome patvirtinti MFAR Finansinės būklės ataskaitos Ilgalaikio materialiojo turto „Pastatai“ 1403,0 tūkst. Eur¹⁷ vertės.
5. Pastebėjimų turėjome atitikimui 12-ojo VSAFAS¹⁸, reikalavimams, vykdant esminio pagerinimo, statybos darbus dėl užbaigtų objektų, dėl dokumentų įforminimo ir perdavimo ūkinių operacijų registravimui. Negalėjome patvirtinti „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ 83,8 tūkst. Eur¹⁹ duomenų teisingumo. Iš viso 1 486,8 tūkst. Eur Ilgalaikio materialiojo turto sumos teisingumo negalėjome patvirtinti. Ši suma turėjo įtakos „Sukauptas perviršis ir deficitas“ likučiui.

Biologinio turto duomenys nepatikimi.

6. Atsižvelgiant į 16-ojo VSAFAS²⁰ biologinio turto pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose nuostatas, pradėtas ir tęsiamas Savivaldybės parkų ir skverų želdinių inventorizavimas pagal sudarytas želdinių

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos 2001-11-06 įstatymas Nr. IX-574, 13 str. 2 d.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

¹⁷ Panevėžio r. Smilgių gimnazija.

¹⁸ LR finansų ministro 2008-05-04 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (2022-06-15 redakcija), 35 p., 48 p., 78.12 p.

¹⁹ Savivaldybės administracija.

²⁰ LR finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“ (2022-06-15 redakcija), 10 p.

inventorizacijos ir koordinavimo paslaugų sutartis²¹. Per metus inventorizuojami 2-4 parkų ir skverų želdiniai.

7. Iš Savivaldybės teritorijoje esančių 36 parkų, skverų, Savivaldybės administracijoje 2023 m. pabaigoje buvo apskaitomi 6 parkų ir skverų želdiniai, 2023 m. įvertinti dar du parkai - Liberiškio dvaro ir Ramygalos miesto. Jie apskaitoje užregistruoti 2024 metų I ketvirtyje. Savivaldybės teritorijoje esančių kitų 30 vnt. viešųjų parkų ir skverų želdiniai 2023 m. pabaigoje nebuvo įvertinti ir nebuvo apskaitomi. Dėl šių priežasčių, Finansinės būklės ataskaitoje „Biologinis turtas“ nurodyta 727,7 tūkst. Eur vertė neatitinka tikrosios vertės, todėl šios sumos teisingumo ir tos pačios sumos „Sukauptas perviršis ir deficitas“ negalėjome patvirtinti.

Trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų dalies vertės negalėjome patvirtinti.

8. Trumpalaikio turto 52,0 tūkst. Eur vertės ir trumpalaikių įsipareigojimų 25,1 tūkst. Eur vertės negalėjome patvirtinti. Biudžetinėse įstaigose²² apskaitos duomenys nebuvo pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis dėl neatliktos išankstinių mokėjimų, per vienerius metus gautinų sumų, pinigų ir tiekėjams mokėtinų sumų sąskaitų inventorizacijos. Šios sumos turėjo įtakos „Sukauptas perviršis ir deficitas“ likučiui.

Taip pat, išankstinių apmokėjimų vertė sumažinta 0,7 tūkst. Eur dėl sąnaudų pripažinimo ir registravimo apskaitoje laikotarpio neteisingo taikymo pagal 11-ojo VSAFAS²³ „Sąnaudos“ nuostatas²⁴.

Grynojo turto duomenų iškraipymai.

9. Einamųjų metų perviršio ar deficito 2 241,4 tūkst. Eur duomenų teisingumo negalėjome patvirtinti dėl biudžetinėse įstaigose²⁵ nustatytų ilgalaikio turto, biologinio turto, trumpalaikio turto ir įsipareigojimų neatitikimų, kurie turėjo įtakos einamųjų metų perviršio ar deficito rezultatui.

Veiklos rezultatų ataskaitos iškraipymai.

10. Finansavimo pajamų ir pagrindinės veiklos sąnaudų 25,0 tūkst. Eur duomenų teisingumo negalėjome patvirtinti, taip pat, nurodyti duomenys didesni 2,1 tūkst. Eur dėl biudžetinėse įstaigose²⁶ nustatytų neatitikimų. Nustatyta darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo, kitų paslaugų sąnaudų klaidų ir sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti dėl neatitikimų Finansinės apskaitos įstatymo²⁷ bei 11-ojo VSAFAS²⁸ „Sąnaudos“ nuostatoms.

²¹ Savivaldybės administracijos ir UAB „Želdynų vizija“ 2023-03-09 sutartis Nr. S1-62, 2024-03-18 sutartis Nr. S1-125.

²² Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Ramygalos gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija, Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras.

²³ LR finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-243 redakcija), II sk.5 p.

²⁴ Panevėžio r. Smilgių gimnazija.

²⁵ Panevėžio rajono savivaldybės administracija, Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Ramygalos gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija, Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras.

²⁶ Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija, Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras.

²⁷ Finansinės apskaitos 2022-05-01 įstatymas Nr. IX-574.

²⁸ LR finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-243 redakcija).

Pinigų srautų ataskaitos iškraipymai.

11. 5-asis VSAFAS²⁹ nustato pinigų srautų ataskaitos sudarymo, pinigų srautų grupavimo tvarką. Pagrindinės veiklos pinigų srautai padidinti: įplaukos 4,1 tūkst. Eur ir išmokos 4,1 tūkst. Eur dėl biudžetinėje įstaigoje³⁰ į darbo užmokesčio ir socialinio draudimo pinigų srautus nepagrįstai įtrauktų atostogų sukaupimų ir ilgalaikių atidėjinių iškeitinems išmokoms mokėti³¹. Biudžetinės įstaigos³², priskirdamos išmokas pinigų srautų grupėms, nesivadovavo 5 - ojo VSAFAS³³ nuostatomis, todėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokos sumažintos 12,4 tūkst. Eur, socialinės išmokos padidintos 1,1 tūkst. Eur ir kitos išmokos padidintos 11,3 tūkst. Eur.

Informacijos atskleidimas aiškinamajame rašte.

12. Dėl nurodytų dalykų atitinkamai netiksli/ neatskleista informacija aiškinamajame rašte. Negalėjome patvirtinti iš viso 2 275,4 tūkst. Eur duomenų teisingumo ir 4,5 tūkst. Eur pateikti duomenys padidinti šiose aiškinamojo rašto .ataskaitose:
6-ojo VSAFAS 6 priede „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“;
12-ojo VSAFAS 1 priede „Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, balansinės vertės pasikeitimas“;
16-ojo VSAFAS priede „Informacija apie Biologinio turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį“;
17-ojo VSAFAS 7 priede „Informacija apie per vienerius metus gautinas sumas“;
17-ojo VSAFAS 8 priede „Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus“;
17-ojo VSAFAS 12 priede „Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas“;
24-ojo VSAFAS priede „Informacijos apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pateikimas aiškinamajame rašte“;
25 VSAFAS priede „Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus“.

Dėl atitikties teisės aktams.

13. Nebuvo užtikrintas efektyvus ir skaidrus viešųjų pirkimų vykdymas pagal Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytus viešųjų pirkimų principus³⁴. Savivaldybės administracijos seniūnijose³⁵, atliekant socialinio būsto remonto darbus, nebuvo užtikrintas prekėms, paslaugoms ar darbams skirtų lėšų racionalus naudojimas pagal Biudžeto sandaros įstatymo³⁶, Finansinės apskaitos įstatymo³⁷, reikalavimus. Dėl to, negalėjome patvirtinti Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms panaudotos 21 tūkst. Eur sumos teisėtumo.
14. Nustatėme darbo užmokesčio neatitikimų Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui³⁸ dėl priemonių sumoje 8,2 tūkst. Eur skyrimo³⁹, nenurodant

²⁹ LR Finansų ministro 2008-01-09 įsakymas Nr. 1K-011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 5-ojo standarto patvirtinimo (2010-03-10 įsakymo Nr. 1K-060 redakcija).

³⁰ Panevėžio r. Dembavos progimnazija.

³¹ LR Finansų ministro 2008-01-09 įsakymas Nr. 1K-011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 5-ojo standarto patvirtinimo (2010-03-10 įsakymo Nr. 1K-060 redakcija), 24 p.

³² Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio rajono Vadoklių ir Tiltagalių kultūros centrai.

³³ LR Finansų ministro 2008-01-09 įsakymas Nr. 1K-011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 5-ojo standarto patvirtinimo (2010-03-10 įsakymo Nr. 1K-060 redakcija), 20 p.

³⁴ LR Viešųjų pirkimų 1996-08-13 įstatymas Nr. I-1491, 17 str. 1, 2, 3 d.

³⁵ Panevėžio r. savivaldybės administracijos Velžio seniūnija 15,5 tūkst. Eur ir Panevėžio seniūnija 5,5 tūkst. Eur.

³⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas 2023-12-14 Nr. XIV-2325, 4 str. 3 d. 6 p.

³⁷ Finansinės apskaitos 2022-05-01 įstatymas Nr. IX-574, 7 str.

³⁸ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 2017-01-17 Nr. XIII-198, 10 str.

³⁹ Panevėžio rajono Liudynės kultūros centras.

jų skyrimo pagrindų. Nustatėme atvejų, kai priskaičiuojant darbo užmokestį nebuvo vadovautasi Darbo kodeksu⁴⁰ ir 24-uoju VSAFAS⁴¹. Priskaičiuotas darbo užmokestis neatitiko darbo sutartimis nustatytos darbo apimties ir dirbto darbo laiko⁴², to pasėkoje nustatytos 2,1 tūkst. Eur darbo užmokesčio permokos.

15. Turėjome pastabų dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo⁴³ taikymo, patvirtinant biudžetinių įstaigų Darbo apmokėjimo sistemas⁴⁴.
16. Nustatėme apskaitos tvarkymo trūkumų, nesivadovaujant Finansinės apskaitos įstatymu⁴⁵, kai kito nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos iš karto pripažintos sąnaudomis. Skirtos lėšos 1,6 tūkst. Eur kito nematerialiojo turto įsigijimui, neregistravus ilgalaikio turto⁴⁶, negalėjo būti iš karto pripažintos sąnaudomis.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016-09-14 Nr. XII-2603, 111 str.

⁴¹ LR Finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-432 Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-244 redakcija), 6 p.

⁴² Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija.

⁴³ LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą 2017-01-17 įstatymas, (2017-01-17 Nr. XIII-198) 5 str. 3 d.

⁴⁴ Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras.

⁴⁵ Finansinės apskaitos 2022-05-01 įstatymas Nr. IX-574, 14 str. 1 d.

⁴⁶ Panevėžio r. Smilgių gimnazija.

1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų klaidų. Pastabų turėjome dėl neatitikimų, kurie nesudarė reikšmingos sumos.

17. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos ekonominės klasifikacijos straipsnio išlaidos „Darbo užmokestis ir socialinis draudimas“ (kodas 2.1.) padidintos iš viso 6,1 tūkst. Eur.
Biudžetinėse įstaigose⁴⁷ nustatytos darbo užmokesčio permokos priskaičiuojant darbo užmokestį. Nebuvo vadovautasi Darbo kodeksu⁴⁸ ir 24-uju VSAFAS⁴⁹, dėl to, išlaidos padidintos 2,1 tūkst. Eur.
Taip pat, biudžetinėse įstaigose⁵⁰ neteisingai taikyta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁵¹, dėl to, išlaidos padidintos 4,0 tūkst. Eur ir ta pačia suma sumažintos Socialinių išmokų (pašalpų) išlaidos (kodas 2.7.).
18. Negalėjome patvirtinti Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos ekonominės klasifikacijos straipsnio „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos“ (kodas 2.1.) 8,2 tūkst. Eur sumos teisėtumo. Nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymu⁵², priemokos darbuotojams skirtos⁵³, nenurodant jų skyrimo pagrindų.
19. Negalėjome patvirtinti Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų straipsnio (2.2.1.1.1.15) 21,0 tūkst. Eur sumos teisėtumo. Atliekant socialinio būsto remonto darbus⁵⁴, neužtikrintas skirtų lėšų naudojimas pagal jų paskirtį teisėtai, ekonomiškai ir efektyviai, kaip nustatyta Biudžeto sandaros įstatyme⁵⁵.
20. Dėl apskaitos duomenų ir biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenų neatitikimų negalėjome patvirtinti Kito nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų straipsnio (3.1.2.1.1.5) 1,6 tūkst. Eur sumos teisingumo⁵⁶.

⁴⁷ Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016-09-14 Nr. XII-2603, 111 str.

⁴⁹ LR Finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-432 Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-244 redakcija), 6 p.

⁵⁰ Panevėžio r. Smilgių gimnazija, Panevėžio r. Dembavos progimnazija, Panevėžio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras, Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras, Panevėžio rajono Ėriškių kultūros centras

⁵¹ LR Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ II skyriaus 2.1 p., 2.7.3 p.

⁵² LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su pakeitimais), 10 str.

⁵³ Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras.

⁵⁴ Savivaldybės administracijos Velžio ir Panevėžio seniūnijos.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 2023-12-14 įstatymas Nr. XIV-2325, 4 str.3 d. 6 p.

⁵⁶ Panevėžio r. Smilgių gimnazija.

2. Savivaldybės biudžeto vykdymas, turto valdymo aktualūs klausimai

2.1. Pagrindiniai savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Savivaldybės biudžeto pajamos.

21. Savivaldybės 2023 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 58 205,3 tūkst. Eur. Faktiškai į savivaldybės biudžetą gauta 63 327,1 tūkst. Eur pajamų. Pajamų planas įvykdytas 108,8 proc., arba gauta 5 121,8 tūkst. Eur daugiau, nei planuota.
22. Didžiausią 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų dalį, kaip ir 2022 metais, sudarė mokesčiai (36 744,7 tūkst. Eur, arba 58,0 proc.) ir dotacijos (23 411,6 tūkst. Eur, arba 37,0 proc.). Likusios pajamos – tai kitos pajamos (4,5 proc.), materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos (0,2 proc.) ir gautos paskolos (0,3 proc.). Mokesčių apimtyje didžiausią dalį sudarė gyventojų pajamų mokestis (35 088,3 tūkst. Eur). Savivaldybės biudžeto pajamos nuosekliai didėjo. Palyginus 2023 m. su 2022 m., pajamos iš viso padidėjo 7 194,0 tūkst. Eur, arba 12,8 proc. Pajamos iš mokesčių padidėjo 17,1 proc., iš dotacijų – 5,9 proc., o kitos pajamos 26,9 proc. ir materialiojo turto realizavimo pajamos sumažėjo 3,1 karto. Iš Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų gautos dotacijos sumažėjo 19,0 proc.

Nepanaudotos dotacijos.

23. Savivaldybė 2023 metais nepanaudojo 94,7 tūkst. Eur savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų. Didžioji dalis nepanaudotų dotacijų 83,0 tūkst. Eur buvo skirtos socialinėms reikmėms – socialinėms paslaugoms finansuoti, socialinei paramai mokiniams, paramai mirties atveju, asmens su negalia reikmėms ir kt. Jos gražintos Socialinių paslaugų priežiūros, Neįgaliųjų reikalų departamentams ir agentūroms prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kitoms reikmėms nepanaudota dotacijų 11,7 tūkst. Eur, iš jų 11,5 tūkst. Eur Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dotacijos atvirų klasių projektui, ukrainiečių vaikų ugdymui ir pavėžėjimui.

Savivaldybės biudžeto išlaidos.

24. Savivaldybės tarybos patvirtintas⁵⁷ 2022 metų pradžios biudžetas tikslintas devynis kartus, padidintas 9 030,6 tūkst. Eur iki 65 565,6 tūkst. Eur, iš jų: pajamos ir dotacijos 58 205,3 tūkst. Eur, pajamos iš kitų finansavimo šaltinių (ankstesnių metų biudžeto lėšų likutis) 7 360,3 tūkst. Eur.
25. Savivaldybės 2023 metų biudžeto faktinės išlaidos – 62 453,5 tūkst. Eur. 2023 metų pradžios nepanaudotų biudžeto lėšų likutis – 7 365,3 tūkst. Eur, metų pabaigos 8 238,9 tūkst. Eur ir 482,7 tūkst. Eur kitos lėšos dėl kredito įstaigos veiklos apribojimo. Projektų vykdymui iš Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų buvo panaudota 909,5 tūkst. Eur.
26. 2023 metais savivaldybės biudžeto išlaidos 62 453,5 tūkst. Eur panaudotos 8 programų vykdymui. Didžiausia savivaldybės biudžeto išlaidų dalis – 25 258,1 tūkst. Eur, arba

⁵⁷ Savivaldybės tarybos 2023-01-26 sprendimas Nr. T-2 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2023 m. biudžeto patvirtinimo“.

40,4 proc. visų išlaidų, panaudota Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programai. Didžiausia savivaldybės biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją, – 32 402,8 tūkst. Eur, arba 52,0 proc. visų išlaidų, teko darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms.

27. Detalesnė informacija apie Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamų ir išlaidų planą, jo tikslinimą, pajamų surinkimą pagal pajamų rūšis ir biudžeto išlaidas pagal vykdytas programas, išlaidų funkcinę ir ekonominę klasifikaciją atskleista Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus parengtame Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Savivaldybės mokėtinos sumos, skoliniai įsipareigojimai, skolinimosi limitai.

28. Savivaldybės mokėtinos sumos 2022 metų pradžioje 2 029,5 tūkst. Eur, pabaigoje 1 635,9 tūkst. Eur. Palyginti su praėjusiais metais, mokėtinos sumos sumažėjo 19,4 proc. Mokėtinas sumas metų pabaigoje 1 635,9 tūkst. Eur sudarė:
- 923,2 tūkst. Eur, arba 56,4 proc., paskolos iš kredito įstaigų ir valstybės biudžeto;
 - 712,7 tūkst. Eur, arba 43,6 proc., skolos už gruodžio mėnesį suteiktas paslaugas, atliktus darbus, kitas išlaidas, iš kurių didžiausios: 379,7 tūkst. Eur įsiskolinimas už prekes ir paslaugas, 265,2 tūkst. Eur neišmokėtos socialinės išmokos (pašalpos) už gruodžio mėnesį ir 67,8 tūkst. Eur įsiskolinimai kitoms išlaidoms, darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui ir turtui.
29. Savivaldybės skolinimosi rodiklis⁵⁸, pagal kurį 2023 metais buvo skaičiuojami skolos, skolinimosi ir garantijų limitai, buvo 60 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų⁵⁹ iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos. Prognozuojamos 2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamos buvo – 31 325 tūkst. Eur, o 2022 m. gautos pajamos (be gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijų) – 4 028,9 tūkst. Eur. Nuo 35 353,9 tūkst. Eur buvo skaičiuojamas Savivaldybės skolos limitas. Tai savivaldybėje sudarė 21 212,34 tūkst. Eur.
30. Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti skoliniai įsipareigojimai pagal paskolas ir priimtus sprendimus dėl garantijų suteikimo 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 2 073,5 tūkst. Eur, arba 9,8 proc., iš jų:
- paimtų ir negražintų paskolų likutis – 923,3 tūkst. Eur;
 - prisiimti skoliniai įsipareigojimai, dėl kurių suteikta savivaldybės garantija, – 1 150,3 tūkst. Eur.
- Panevėžio rajono savivaldybė 2023 metais laikėsi nustatytų skolinimosi limitų.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22, Nr. XIV-1556, 13 str. 1 d. 1 p.

⁵⁹ Ten pat, 5 priedas.

2.2. Tebėra aktualūs savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo atitikties teisės aktams klausimai

31. Tebėra aktualus vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastro bylų rengimo procesas. Vietinės reikšmės keliai ir gatvės, kurių kadastriniai matavimai neatlikti, užregistruoti pagal Savivaldybės administracijos nustatytą vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo tikrąją vertę aprašą⁶⁰. Savivaldybės administracija, sudariusi viešojo pirkimo paslaugų sutartis⁶¹, vykdo vietinės reikšmės kelių (gatvių) kadastrinius matavimus, kadastrinių bylų parengimą. Ataskaitiniu laikotarpiu įregistruoti keliai Nekilnojamojo turto registre sudarė iki 50,6 proc. visų kelių (gatvių), esančių apskaitoje.
32. Pradėtas ir tęsiamas savivaldybės parkų ir skverų želdinių inventORIZAVIMAS pagal sudarytas želdinių inventORIZACIJOS ir koordinavimo paslaugų sutartis⁶². Per metus inventozuojami 2–4 parkų ir skverų želdiniai.
33. Tebėra aktualūs turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo klausimai. Ataskaitinių metų pabaigoje savivaldybėje nenaudojamo nekilnojamojo turto buvo daugiau kaip 200 objektų. Pažymėtini teigiami pokyčiai turto valdymo srityje. Priimami sprendimai dėl nenaudojamo turto tolesnio panaudojimo. Taip pat, tebėra aktualūs turto teisinės registracijos Nekilnojamojo turto registre, valstybinės žemės naudojimo įteisinimo po savivaldybei priklausančiais nekilnojamojo turto objektais klausimai.

⁶⁰ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-09-27 įsakymas Nr. A-412 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių įvertinimo tikrąją vertę tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁶¹ Savivaldybės administracijos ir UAB „Inžinerija LT“ 2021-07-12 sutartis Nr. S1-175, nuo 2023-04-20 sutartis Nr. S1-93 su UAB „Geoplanas“.

⁶² Savivaldybės administracijos ir UAB „Želdynų vizija“ 2022-06-06 sutartis Nr. S1-192, 2023 metams 2023-03-09 sutartis Nr. S1-62.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos numeris	Rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai*	Pokyčių vertinimo rodikliai – siekiama reikšmė ar pokyčio kryptis	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data*	Atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą, atsakingo už informavimą apie rekomendacijos įgyvendinimą asmens pareigos, vardas, pavardė, kontaktai
1	2	3	4	5	6
1.	Parengti ir patvirtinti grupės veiklos ataskaitos parengimo tvarką, formą, nustatyti viešojo sektoriaus subjektams būtinos informacijos pateikimą, susietą su strateginio planavimo dokumentais, paskirti už parengimą atsakingus asmenis.	Parengti tvarką dėl veiklos ataskaitos parengimo.	Užtikrinti teisingą informacijos atskleidimą.	2024-12-31	Investicijų ir užsienio ryšių skyriaus vedėja M. Bražėnienė
2.	Atlikti nebaigtoje statyboje apskaitomų užbaigtų objektų ir projektinės dokumentacijos inventorizaciją, priimti sprendimus dėl dokumentų įforminimo ir perdavimo ūkinių operacijų registravimui.	Vykdytų ir užbaigtų statybų objektų dokumentai bus įforminti ir informacija pateikta Apskaitos skyriui. Atlikti projektinės dokumentacijos inventorizaciją ir priimti sprendimus dėl neaktualios dokumentacijos.	Turėti patikimus apskaitos duomenis.	2024-12-31	Statybos ir infrastruktūros skyriaus vedėjas R. Samkus Žemės ūkio skyriaus vedėja Z. Bakanienė
3.	Vykdyti esminio pagerinimo, statybos darbus, nustatyti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinant išsamios informacijos pateikimą ūkinės operacijos turiniui atskleisti (vykdoma sutartis, tikslus objekto pavadinimas ir kt. informacija).	Parengti rekomendacijas apie išankstinę kontrolę, vykdyti esminio pagerinimo, statybos darbus. Su jomis supažindinti suinteresuotus administracijos skyrių darbuotojus.	Turėti patikimus apskaitos duomenis.	2024-12-31	Apskaitos skyriaus vedėja J. Michnevičienė
4.	Įvertinti veiklos trūkumus, atliekant socialinio būsto remonto darbus, numatyti vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias lėšų naudojimą vadovaujantis teisės aktais.	Patikslinti viešųjų pirkimų organizavimo vidaus tvarkos ir kontrolės taisykles, seniūnijose neskelbiamą apklausą vykdyti pasirenkant tiekėją ne mažiau kaip iš trijų pasiūlymų.	Užtikrinti teisės aktų laikymąsi.	2024-12-31	Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja V. Jurkštienė

5.	Išskaityti ir grąžinti audito metu nustatytas permokėtas darbo užmokesčio sumas Panevėžio r. Smilgių gimnazijoje	Bus išskaitytos ir grąžintos pagal nustatytą grafiką darbo užmokesčio permokos	Užtikrinti teisės aktų laikymąsi.	2024-08-10	Smilgių gimnazijos direktorė A. Kačarauskienė
6.	Išskaityti ir grąžinti audito metu nustatytas permokėtas darbo užmokesčio sumas Panevėžio r. Dembavos progimnazijoje.	Bus išskaitytos ir grąžintos darbo užmokesčio permokos	Užtikrinti teisės aktų laikymąsi.	2024-05-31	Dembavos progimnazijos direktorė A. Raišienė
7.	Numatyti priemones, kad inventorizacija savivaldybės įstaigose būtų atliekama ne formaliai, o vadovaujantis inventorizacijos taisyklėmis ir jos rezultatai užtikrintų teisingą apskaitą.	Organizuoti įstaigų vadovų mokymus dėl inventorizacijos atlikimo reikalavimų	Turėti patikimus apskaitos duomenis.	2024-10-01	Personalo skyriaus vedėja L. Karpavičienė
8.	Numatyti priemones, kurios užtikrintų savivaldybės įstaigų teisingą ir tinkamą sąnaudų grupavimą pagal 11-ojo VSAFAS nuostatas, pripažinimą ataskaitiniam laikotarpiui.	Parengti rekomendacijos su sąnaudų grupavimo reikalavimais, vadovaujantis 11-ojo VSAFAS nuostatomis, prireikus įstaigų buhalteres konsultuoti telefonu ar el. paštu	Turėti patikimus apskaitos duomenis.	2024-12-31	Finansų skyriaus vyr. specialistė E. Kamarauskienė

* priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Panevėžio rajono savivaldybė

Savivaldybės kontrolierė

Vidutė Kanapeckienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja

Lionė Sunklodienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Vida Tamošiūnienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos
Panevėžio rajono savivaldybės 2023 m.
metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituotas 2023 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys:

- ✓ metinių finansinių ataskaitų rinkinys:
 - finansinės būklės ataskaita;
 - veiklos rezultatų ataskaita;
 - pinigų srautų ataskaita;
 - grynojo turto pokyčių ataskaita;
 - finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.
- ✓ metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
 - biudžeto pajamų vykdymo ataskaita;
 - biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita;
 - biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas;
 - mokėtinų sumų ataskaita;
 - skolinių įsipareigojimų ataskaita.
- ✓ metinė veiklos ataskaita.

Audito metu vertinta savivaldybės išdo, 37 savivaldybės biudžetinių įstaigų, 2 viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2023 metų savivaldybės MFAR duomenys, taip pat į jį įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro savivaldybei priklausančios akcijos arba dalininko įnašas: 2 kontroliuojamų viešųjų įstaigų, 3 asocijuotųjų ir 2 kitų subjektų bei 49 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2023 metų savivaldybės MBVAR duomenys.

Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad savivaldybės MFAR ir MBVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus (žr. 2 ir 3 priedai), kuriuose atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku MFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 1 372 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku MBVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 1 249 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma

(nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Auditas atliktas:

- ✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁶³, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁶⁴;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai

2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso buvo 113 876,61 tūkst. Eur, pabaigoje – 137 180,36 tūkst. Eur.

2023 m. gautos pajamos, patirtos sąnaudos ir išlaidos, rezultatas:

Savivaldybė gavo 88 559,67 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 85 358,81 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 3 200,86 tūkst. Eur. Savivaldybės veiklos rezultatas – grynasis perviršis 3 758,22 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 58 205,3 tūkst. Eur ir asignavimų planas – 65 565,6 tūkst. Eur. Faktiškai į savivaldybės biudžetą gauta 63 327,1 tūkst. Eur pajamų, panaudota 62 453,5 tūkst. Eur asignavimų. 2023 metų pradžioje nepanaudotų biudžeto lėšų likutis – 7 365,3 tūkst. Eur, metų pabaigoje 8 238,9 tūkst. Eur likutis.

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenų

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:

- turto, įsipareigojimų, pajamų, grynojo turto, sąnaudų, metinių finansinių ataskaitų vertinimo, biudžeto pajamų ir išlaidų srityse.

Sritys, kuriose vertintas vidaus kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):

- ilgalaikio ir trumpalaikio turto, įsipareigojimų, pagrindinės veiklos (mokesčių) ir kitų pajamų, grynojo turto, sąnaudų srityse, siekiant įsitikinti, kad duomenų įvesties, apdorojimo ir išvesties procedūros taikomosiose informacinių sistemų programose veikia tinkamai, atlikti nuoseklios peržiūros testai.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalieji testai ir (ar) analitinės procedūros):

⁶³ 2000–2899-iejį TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>

⁶⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teisės-aktai/auditas>.

Audito apimtis ir metodai

- ilgalaikio materialiojo turto (pastatų, infrastruktūros statinių, kitų statinių, mašinų ir įrenginių, transporto priemonių, baldų, biuro įrangos ir kito ilgalaikio materialaus turto, kultūros ir kitų vertybių, nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų), ilgalaikio finansinio turto, grynojo turto, biologinio turto ir trumpalaikio turto (gautinų mokesčių, gautinų sumų, sukauptų gautinų sumų, pinigų ir jų ekvivalentų) srityse atsirinktuose subjektuose įvertinta turto inventorizacijos atlikimo tinkamumas, atrankos būdu įvertinta turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimas apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis);
- ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ir trumpalaikių įsipareigojimų (mokėtinų socialinių išmokų, tiekėjams mokėtinų sumų, sukauptų mokėtinų sumų) srityse atsirinktuose subjektuose įvertinta įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumas, taip pat atrankos būdu įvertinta įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimas apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis);
- pagrindinės veiklos pajamų (mokesčių ir kitų pajamų) srityse įvertinta gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumas, taip pat atrankos būdu įvertinta pajamų pripažinimas, įvertinimas ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimas (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis);
- pagrindinės veiklos sąnaudų (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina, transporto, paprastojo remonto ir eksploatavimo, socialinių išmokų, finansavimo, kitų paslaugų) srityse atrankos būdu įvertinta sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimas ir registravimas (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimas laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas;
- 2023 metų Savivaldybės finansinių ataskaitų vertinimo srityje vertinta, ar duomenys ir informacija metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikti pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus;
- biudžeto pajamų (mokesčių, dotacijų ir kitų pajamų) srityje vertinta, ar savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje pateikti teisingi biudžeto pajamų plano duomenys, pateiktos teisingos gautų mokesčių sumos;
- biudžeto išlaidų (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo, kitų paslaugų, socialinių išmokų, kitų išlaidų einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo (negyvenamųjų pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių), išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo) srityje vertinta, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems ekonominės klasifikacijos straipsniams.

2023 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas

Įvertinta:

- ar savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais;
- ar savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;
- ar savivaldybės gautos paskolos ir prisiimti skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms atitinka teisės aktus, reglamentuojančius skolinimosi tvarką ir limitus.

2023 metų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimas

Audito apimtis ir metodai

Remiantis rizikos analize ir įvertinus veiksmus, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atliekant:

- ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras, vertinta turto teisinė registracija, turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) turto valdymo teisėtumas, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano, metinės inventorizacijos atlikimas;
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras, vertinta, ar patvirtintame pareigybių sąraše pareigybių skaičius neviršija nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, ar patvirtinta darbo apmokėjimo sistema atitinka teisės aktų reikalavimus, ar laikantis teisės aktų reikalavimų nustatyta darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareiginė alga (pastovioji ir kintamoji dalys), pagal teisės aktų nuostatas skirtos priemokos, premijos, ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;
- sąnaudų audito procedūras, vertinta atsargoms, finansavimui skirtų išlaidų panaudojimo teisėtumas, turto nurašymo teisėtumas.

Taip pat, įvertinta:

- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo įgyvendinimas savivaldybės įstaigose;
- ar buvo atliekami strateginio veiklos plano tikslinimai, keičiant programų finansavimo apimtį (ar tai daroma Savivaldybės tarybos sprendimu).

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas:

Įvertinta:

- konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumas, išsamumas ir tikslumas;
- bendras metinių finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;
- bendras metinių biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas:

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje.

**Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos metinių savivaldybės
biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindinės audito procedūros, sąrašas**

1. Panevėžio rajono savivaldybės administracija
 2. Panevėžio rajono savivaldybės išdas
 3. Panevėžio r. Ramygalos gimnazija
 4. Panevėžio r. Smilgių gimnazija
 5. Panevėžio r. Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija
 6. Panevėžio r. Dembavos progimnazija
 7. Panevėžio r. Piniavos mokykla-darželis
 8. Panevėžio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
 9. Panevėžio rajono Krekenavos kultūros centras
 10. Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras
 11. Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras
 12. Panevėžio rajono Raguvos kultūros centras
 13. Panevėžio rajono Tiltagalių kultūros centras
 14. Panevėžio rajono Ėriškių kultūros centras
 15. Panevėžio rajono Vadoklių kultūros centras
-

Viešojo sektoriaus subjektų, kuriuose buvo atliktos savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio pagrindinės audito procedūros, sąrašas

1. Panevėžio rajono savivaldybės administracija
 2. Panevėžio rajono savivaldybės išdas
 3. Panevėžio r. Ramygalos gimnazija
 4. Panevėžio r. Smilgių gimnazija
 5. Panevėžio r. Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija
 6. Panevėžio r. Dembavos progimnazija
 7. Panevėžio r. Piniavos mokykla-darželis
 8. Panevėžio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
 9. Panevėžio rajono Krekenavos kultūros centras
 10. Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras
 11. Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras
 12. Panevėžio rajono Raguvos kultūros centras
 13. Panevėžio rajono Tiltagalių kultūros centras
 14. Panevėžio rajono Ėriškių kultūros centras
 15. Panevėžio rajono Vadoklių kultūros centras
 16. Viešoji įstaiga Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika
 17. Viešoji įstaiga Velžio komunalinis ūkis
-

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos audito procedūros

Biudžetas, apskaita, darbo užmokestis

1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, patvirtintas 2016-09-14 įstatymu Nr. XII-2603 (su vėlesniais pakeitimais).
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).
3. Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2021-12-14 Nr. XIV-745.
4. Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (2021-11-23 Nr. XIV-680 redakcija).
5. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais).
6. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymas Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
7. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-12-29 įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo, rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“.
8. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais).
9. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas, 2000-12-21 Nr. IX-110 (su vėlesniais pakeitimais).
10. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais).
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 7 d. nutarimas Nr. 1014 „Dėl 2023 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“.
15. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 12 d. įsakymas Nr. A1-177 „Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“.
16. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. kovo 6 d. įsakymas Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“.

17. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

18. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. balandžio 4 d. įsakymas Nr. 1K-126 „Dėl savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai“.

20. Finansų ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymas Nr. 1K-011 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 5-ojo standarto patvirtinimo (2010-03-10 įsakymo Nr. 1K-060 redakcija).

21. Finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1K-247 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 6-ojo standarto patvirtinimo (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-479 redakcija).

22. Finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-243 redakcija).

23. Finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo (2010-07-02 įsakymo Nr. 1K-216 redakcija).

24. Finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo (2009-12-11 įsakymo Nr. 1K-444 redakcija).

25. Finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo (2019-08-06 įsakymo Nr. 1K-244 redakcija).

26. Finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymas Nr. 1K-232 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 25-ojo standarto patvirtinimo (2010-06-02 įsakymo Nr. 1K-179 redakcija).

Kelių priežiūra ir plėtra

27. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, 2000-10-12 Nr. VIII-2032 (su vėlesniais pakeitimais).

28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimas Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo

29. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais).

30. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, 1994-04-26 Nr. I-446 (su vėlesniais pakeitimais).

31. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

32. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

33. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais).

34. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais).

35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. lapkričio 13 d. nutarimas Nr. 1428 „Dėl Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“.

36. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimas Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Kiti teisės aktai

37. Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas, 2020-06-25 Nr. XIII-3096.

38. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais).

39. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991-06-25 Nr. I-1489 (su vėlesniais pakeitimais).

40. Savivaldybės tarybos sprendimai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su audituotomis sritimis.

41. Audituočių įstaigų vidaus dokumentai.

Audito ataskaitos
 Panevėžio rajono savivaldybės 2023 m.
 metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės
 biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
 5 priedas

**Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito metu
 nustatytų neatitikimų**

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Rašto data	Rašto Nr.
1.	Savivaldybės administracija	2024-04-12	(4.4)-SD-020
		2024-04-15	(4.4)-SD-021
		2024-05-06	(4.4)-SD-028
2.	Panevėžio r. Ramygalos gimnazija	2024-04-22	(4.4)-SD-025
3.	Panevėžio r. Smilgių gimnazija	2024-04-26	(4.4)-SD-027
4.	Panevėžio r. Krekenavos Mykolo Antanaičio gimnazija	2024-04-24	(4.4)-SD-026
5.	Panevėžio r. Dembavos progimnazija	2024-04-18	(4.4)-SD-024
6.	Panevėžio r. Piniavos mokykla-darželis	2024-04-16	(4.4)-SD-022
7.	Panevėžio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	2024-04-17	(4.4)-SD-023
8.	Panevėžio rajono Krekenavos kultūros centras	2024-03-28	(4.4)-SD-011
9.	Panevėžio rajono Pajstrio kultūros centras	2024-04-03	(4.4)-SD-015
10.	Panevėžio rajono Liūdynės kultūros centras	2024-04-04	(4.4)-SD-017
11.	Panevėžio rajono Raguvos kultūros centras	2024-04-02	(4.4)-SD-014
12.	Panevėžio rajono Tiltagalių kultūros centras	2024-03-29	(4.4)-SD-013
13.	Panevėžio rajono Ėriškių kultūros centras	2024-04-05	(4.4)-SD-018
14.	Panevėžio rajono Vadoklių kultūros centras	2024-03-28	(4.4)-SD-012
15.	VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika	2024-05-07	(4.4)-SD-030
16.	VšĮ Velžio komunalinis ūkis	2024-05-07	(4.4)-SD-031